

LỜI NÓI ĐẦU

Tháng 3 năm 1998, một trong hai người soạn tài liệu này, ông Lâm Vĩnh Thế, lúc đó đang giữ chức vụ Trưởng Ban Biên Mục của Thư viện Trường Đại Học Saskatchewan, Canada, đã đến Hà Nội để tham dự một hội nghị quốc tế về Công nghệ thông tin lần thứ 10 (NIT '98 : 10th International Conference [on] New Information Technology) tổ chức vào hai ngày 24-26 tháng 3 năm 1998. Tuy hội nghị đã bị hủy bỏ vào giờ chót, một Hội thảo thu nhỏ quốc tế cũng đã được tổ chức tại Thư Viện Quốc Gia vào ngày 24-03-1998, và ông Lâm Vĩnh Thế cũng đã có dịp thuyết trình về đề tài: **“Library Development in Vietnam : Urgent Needs for Standardization.”** (xem tr. 141-148 kỷ yếu “NIT '98 : 10th International Conference [on] New Information Technology : March 24-26, 1998”, Hanoi, Vietnam. Proceedings / edited by Ching-chih Chen. West Newton, Mass. : MicroUse Information, 1998); bài thuyết trình này cũng có thể truy dụng tại URL sau đây: <http://www.leaf-vn.org/libdev.html>; bản dịch ra Việt ngữ **“Vấn đề phát triển thư viện tại Việt Nam : chuẩn hóa là điều khẩn thiết nhất,”** dịch giả: Phạm Thị Lệ-Hương, có thể truy dụng tại URL sau đây: <http://www.leaf-vn.org/StandardizationUVN.htm>). Trong bài thuyết trình này, tác giả kêu gọi cộng đồng thư viện Việt Nam thực hiện các tiêu chuẩn cần thiết cho công tác chuyên môn trong thư viện, cụ thể là các chuẩn AACR2 (*Anglo-American Cataloging Rules*, 2nd Edition), *Library of Congress Subject Headings* (LCSH) và MARC. Sau đó, chuẩn AACR2 rút gọn (**The Concise AACR2** của tác giả Michael Gorman) cũng đã được hai dịch giả Lâm Vĩnh-Thế và Phạm Thị Lệ-Hương dịch ra Việt ngữ với nhan đề *Bộ Quy tắc biên mục Anh-Mỹ rút gọn, 1988* xuất bản năm 2002 và 1800 bản được chuyển về để biếu cho cộng đồng thư viện Việt Nam vào năm 2003, dưới sự bảo trợ của **Hội Hỗ Trợ Thư Viện và Giáo Dục Việt Nam = The Library and Education Assistance Foundation for Vietnam**, gọi tắt là LEAF-VN). Mùa Hè năm 2004, ba khóa tập huấn về AACR2 đã được tổ chức tại Việt Nam (2 tại Hà Nội và 1 tại TP Hồ Chí Minh); phụ trách giảng dạy là Cô Phạm Thị Lệ-Hương và bà Ngọc Mỹ Guidarelli, hai thành viên của hội LEAF-VN, và đã phân phối 800 CD tài liệu *“Cẩm nang hướng dẫn sử dụng Bộ quy tắc biên mục Anh-Mỹ rút gọn, 1988”* do hai giảng viên này biên soạn. Trong tài liệu này hai giảng viên cũng kêu gọi và cổ vũ việc thiết lập “Tiêu đề chuẩn Việt Nam” và đề nghị Thư Viện Quốc Gia đứng ra chủ trì việc làm này ngõ hầu tạo lập một **“Bộ tiêu đề chuẩn Việt Nam”** (Vietnam Authority File) dựa trên LC Authorities. Cẩm nang này có thể truy dụng tại URL sau đây: <http://leaf-vn.org/AACR2-CamNang.html>

Cộng đồng thư viện Việt Nam cũng đã thực hiện việc chuyển dịch ra Việt ngữ hai chuẩn **Hệ Thống Phân Loại Thập Phân Dewey** (*bản rút gọn, ấn bản thứ 14*) và **MARC 21**.

Ngày 05 tháng 01 năm 2009, Thư Viện Quốc Gia đã tổ chức tại Thư Viện Khoa Học Tổng Hợp TP Hồ Chí Minh một khóa Hội thảo toàn quốc về “Xây Dựng và Áp Dụng Subject Headings.” Ông Lâm Vĩnh Thế cũng đã gửi một bài thuyết trình về cho

khóa hội thảo toàn quốc này; bài thuyết trình mang tên : “**Tiêu đề đề mục trong công tác biên mục và hệ thống LCSH,**” bài thuyết trình này có thể truy dụng tại URL sau đây: <http://www.leaf-vn.org/LCSH-LamVinhThe-Rev.pdf>.

Sự thành công của hội thảo toàn quốc đã khích lệ tinh thần rất nhiều đối với các quản thủ thư viện trong và ngoài nước Việt Nam. Hội LEAF-VN quyết định đóng góp vào nỗ lực chuẩn hoá nghiệp vụ căn bản này, và chỉ định hai hội viên Lâm Vĩnh-Thế và Phạm Thị Lệ-Hương phụ trách việc soạn thảo tài liệu để dùng trong khoá huấn luyện giúp các đồng nghiệp ở Việt Nam làm quen với công cụ chuẩn nổi tiếng của ngành biên mục đề mục tại Hoa Kỳ và bắc Mỹ, đó là **Library of Congress Subject Headings (Hệ thống Tiêu đề chủ đề của Thư viện Quốc hội Hoa Kỳ)**. Để sửa soạn tài liệu cho khóa huấn luyện này các soạn giả đã nhận được những giúp đỡ cụ thể của quý vị đồng nghiệp tại Thư viện Quốc Gia, Thư viện Khoa Học Tổng Hợp TP Hồ Chí Minh, Thư viện Đại Học Khoa Học Tự Nhiên, TP HCM, Thư viện Viện Việt Học, Westminster, California. Chúng tôi chân thành ghi nhận những trợ giúp quý báu này của các đồng nghiệp tại Việt Nam. Đây là một sự hợp tác chặt chẽ giữa các đồng nghiệp ngành thư viện của Việt Nam với các quản thủ thư viện người Việt tại nước ngoài, với mục đích nâng cao phẩm chất và chuẩn hoá nghiệp vụ thư viện Việt Nam ngõ hầu hòa nhập với cộng đồng thư viện thế giới.

Tài liệu này được soạn thảo để sử dụng cho các khóa huấn luyện do Hội LEAF-VN phụ trách với sự bảo trợ và tổ chức của Hội Thư Viện Việt Nam và Thư Viện Quốc Gia Việt Nam. Trong khi soạn thảo tài liệu huấn luyện các soạn giả đã sử dụng các sách trong thư viện, tài liệu trên Internet, và việc viết ra tài liệu này có thể có lỗi không thể tránh được, nó chỉ được tìm thấy trong lúc phụ trách việc giảng dạy trong khóa huấn luyện, do đó các soạn giả xin chịu trách nhiệm về những lỗi này và sẽ xin bỏ chính sau để niêm yết trên trang nhà của Hội LEAF-VN (<http://www.leaf-vn.org>).

Hai khóa huấn luyện về **Library of Congress Subject Headings** cho cộng đồng thư viện Việt Nam sẽ được tổ chức tại Hà Nội và TP Hồ Chí Minh vào các tháng 11 và 12 năm 2009, và chúng tôi hy vọng rằng nỗ lực của Hội LEAF-VN, của Thư Viện Quốc Gia Việt Nam, và của Hội Thư Viện Việt Nam sẽ giúp nâng cao phẩm chất nghiệp vụ của các đồng nghiệp trong cộng đồng thư viện Việt Nam.

Ngày 1 tháng 3 năm 2009
Soạn giả
Lâm Vĩnh-Thế & Phạm Thị Lệ-Hương